

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW W KLASIE III

ELEMENTY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA:

I. Wymagania edukacyjne opracowane zostały w oparciu o:

- ✓ Podstawę programową dla szkoły podstawowej
- ✓ Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej dla klas I-III szkoły podstawowej
- ✓ Statut Szkoły Podstawowej w Dąbrówce

II. Ocenianie w klasie III poprzedzone jest zdiagnozowaniem osiągnięć ucznia na początku klasy I, co stanowi punkt odniesienia do

postępów jego rozwoju w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie

programowej kształcenia ogólnego oraz wynikających z realizowanego programu nauczania.

III. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

- ✓ poznanie uczniów i respektowanie indywidualnej drogi ich rozwoju
- ✓ informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie
- ✓ motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu (pochwały pisemne i ustne, rozmowy, w razie niepowodzenia podkreślać także pozytywne)
- ✓ dostarczenie rodzicom i innym nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz poszczególnych uzdolnieniach ucznia (podczas zebrań z rodzicami, rozmów indywidualnych, telefonicznych oraz za pomocą dziennika elektronicznego)

IV. Zakres i przedmiot oceny bieżącej i oceny opisowej ucznia uwzględnia efekty dydaktyczne i wychowawcze ucznia i obejmuje opis osiągnięć dydaktycznych ucznia w zakresie:

- ✓ edukacji polonistycznej
- ✓ edukacji matematycznej
- ✓ edukacji przyrodniczej
- ✓ edukacji plastycznej
- ✓ edukacji technicznej

- ✓ edukacji muzycznej
- ✓ wychowania fizycznego
- ✓ edukacji informatycznej

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczycieli, innych osób z otoczenia;
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji;
- uważnie wsłuchuje się w to, co rozmówca przekazuje, nie przerywa nadawcy, czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się;
- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- słucha uważnie wypowiedzi podczas uroczystości, koncertów, przedstawień i innych zdarzeń kulturalnych.
- słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

Osiągnięcia w zakresie mówienia. Uczeń:

- Wypowiada się w różnych formach, potrafi ułożyć kilkuzdaniową wypowiedź na dany temat; płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia i wypowiada się w formie uporządkowanej;
- Uczestniczy w rozmowach: prezentuje własne zdanie, potrafi je uzasadnić;
- Nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów;
- Omawia i opowiada historyjki obrazkowe, analizuje postępowanie bohaterów i potrafi je ocenić;
- Recytuje wiersze i samodzielnie opowiada przeczytane i wysłuchane teksty;
- Tworzy dialogi w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
- Konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
- Dbą o kulturę wypowiedzi: poprawnie artykułuje głoski, stosuje pauzy, właściwą intonację przy wypowiedzaniu różnego rodzaju zdań.

Osiągnięcia w zakresie czytania. Uczeń:

- czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane;
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje

wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;

- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;
- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- czyta samodzielnie wybrane książki. Przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi;
- W miarę możliwości korzysta ze zbiorów bibliotecznych (encyklopedii) i innych źródeł informacji (Internetu).

Osiągnięcia w zakresie pisania. Uczeń:

- Pisze czytelnie, kształtnie i płynnie; Poprawnie rozmieszcza tekst na stronie
- Przepisuje zdania złożone i dłuższe teksty;
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzeń w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury; Uzupełnia zdania z lukami;
- Poprawnie przepisuje ze słuchu i z pamięci zdania proste i złożone oraz krótkie teksty;
- Układa i zapisuje życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, krótkie opowiadania, kilkuzdaniowe wypowiedzi na dowolny temat (na podstawie opracowanych tekstów oraz twórcze);
- Stara się dbać o estetykę i poprawność graficzną pisma;
- Prawidłowo dobiera wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym i bliskoznacznym;
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne;
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego. Uczeń:

- Rozpoznaje i tworzy samodzielnie wszystkie rodzaje zdań;
- Dokonuje przekształceń zdań;
- Grupuje wyrazy według cech znaczeniowych: nazw osób, zwierząt, roślin i rzeczy;
- Odnajduje w zdaniu wyrazy określające czynności, wskazuje określenia rzeczownika;
- Dobiera słownictwo do podanego tematu;

- Potrafi rozwinąć zdanie.
- Zapisuje wielką literą: nazwy popularnych zabytków, niektóre tytuły książek i czasopism, przydomki;
- Rozumie funkcję przecinka i stosuje go przy wyliczaniu;
- Zna zastosowanie dwukropka przy wyliczaniu;
- Dbą o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania ze słuchu oraz tekstów pisanych samodzielnie.

Samokształcenie. Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.

Uczeń:

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;
- posługuje się pojęciami: poziom, pion, skos.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności. Uczeń:

- liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.;
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000);
- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $>$, $=$.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami. Uczeń:

- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach);
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie 100; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20;

- rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$;
- mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych. Uczeń:

- analizuje i rozwiązuje proste i wybrane złożone zadania tekstowe, dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię rozwiązania odpowiednią do warunków zadania, opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub inny wybrany przez siebie sposób;
- układa proste zadania tekstowe do rysunku, formuły matematycznej, tworzy łamigłówki matematyczne wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną, wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych. Uczeń:

- dostrzega kształty różnych figur geometrycznych w otoczeniu;
- rysuje figury za pomocą szablonów, układa figury z patyczków, modeluje na geoplanie;
- odróżniania i podaje nazw takich figur, jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat;
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie kilometr;
- mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach;
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.

Osiągnięcia w zakresie stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych. Uczeń:

- klasyfikuje przedmioty według wyróżnionej cechy;
- tworzy zbiory zgodnie z podanym warunkiem;
- ustala warunek, który spełniają elementy wskazanego zbioru;
- porównuje liczebność dwóch zbiorów; rozumie pojęcia: *mniej – więcej – tyle samo* i zapisuje te relacje za pomocą znaków: $<$, $>$, $=$;
- wykonuje obliczenia pieniężne, zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnicę w ich sile nabywczej;

Czas kalendarzowy:

- wymienia we właściwej kolejności nazwy dni tygodnia i nazwy kolejnych miesięcy w roku, aktualnej pory roku oraz bieżącego miesiąca;
- wyszukuje w kalendarzu dat ważnych dla dziecka, np. urodzin, imienin, świąt.

Czas zegarowy:

- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;

Długość:

- posługuje się jednostką miary – cm;
- mierzy długości linijką, dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych.

Masa:

- waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami;
- waży przedmioty z użyciem odważników kilogramowych.

Termometr:

- mierzy temperaturę za pomocą termometru i odczytuje ją;

Pojemność:

- odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- wykorzystuje warcaby i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania myślenia strategicznego i logicznego, przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne.
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;
- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zna swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach

bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;

- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;
- opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne;
- stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie;
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym. Uczeń:

- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne;
- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;
- uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt, itp.;
- rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowość, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”; wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.;
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach np. papież Jan Paweł II, Mikołaj Kopernik.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego. Uczeń:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, las, pole
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;

- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi;
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych kalendarz pogody tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego;
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku. Uczeń:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;

- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej. Uczeń:

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe;
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;
- czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;
- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego wynikające z działalności człowieka – zanieczyszczenie powietrza i wód, zaśmiecanie, przyczynianie się do pożarów lasów i łąk.
- ma świadomość konieczności ochrony środowiska naturalnego; segregowanie odpadów, stosowanie opakowań ekologicznych i toreb wielokrotnego użytku; troszczenie się o rośliny i zwierzęta z najbliższego otoczenia; oszczędzanie wody i energii elektrycznej; rozumie znaczenie wody dla człowieka i wszystkich organizmów żywych.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń. Uczeń:

- wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:
 - ✓ kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe;
 - ✓ wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt;
 - ✓ barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę;

- ✓ cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;
- określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej. Uczeń:

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykami (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;
- wydziera, wycina, składa, przykleja, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;
- powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
- wykonuje rekwizyty potrzebne do inscenizacji czy teatrzyków;
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie);
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych. Uczeń:

- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scenka rodzajowa;
- wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.

EDUKACJA TECHNICZNA

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy. Uczeń:

- planuje i realizuje własne prace; współdziała w grupie;
- zachowuje ład, porządek i dobrą organizację miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa; zdobywa wprawę w używaniu takich narzędzi, jak: nóż, nożyczki, zszywacz biurowy, dziurkacz, naczynie do kleju;
- ocenia projekty biorąc pod uwagę systematyczność działania, pracowitość, konsekwencję, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń;
- organizuje pracę, korzysta z obrazkowej instrukcji, filmów instruktażowych wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie

i zachowanie bezpieczeństwa, z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.

Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii.

Uczeń:

- rozpoznaje materiały przydatne do majsterkowania:
- ✓ przyrodnicze (żołędzie, kasztany, owoce, warzywa, jarzębina, szyszki, kora, suszone trawy, kwiaty, glina, masa solna);
- ✓ papiernicze (karton, papier, tektura, bibuła gładka i marszczona, serwetki stołowe; papier: gazetowy, maszynowy, śniadaniowy, zeszyty z kolorowym papierem);
- ✓ włókiennicze (skrawki materiałów, wstążki, nici, włóczki, tasiemki, sznurki);
- ✓ tworzywa sztuczne (folia aluminiowa, kapsle, plastikowe buteleczki po produktach spożywczych itp.);
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne:
- ✓ z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.;
- ✓ używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną;
- ✓ bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane;
- ✓ określa fakturę i wygląd materiałów: miękki – twardy, gładki – chropowaty, lśniący – matowy;
- ✓ umiejętnie dobiera materiał do wykonywanego obiektu.
- stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych;
- wykonuje przedmiot, model, pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych. Uczeń:

- wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i szkole;
- posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole;
- wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi i gazowymi.

EDUKACJA MUZYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki. Uczeń:

- słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;
- słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;
- odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;

- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;
- rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew. Uczeń:

- śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;
- nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;
- śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;
- śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski;
- śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym nowożytnym.

Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec. Uczeń:

- przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację);
- interpretuje ruchem schematy rytmiczne;
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami;
- wykonuje pląsy;
- porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;
- tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie;
- tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).

Gra na instrumentach muzycznych. Uczeń:

- gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;
- wykonuje tematy rytmiczne z użyciem instrumentów perkusyjnych;
- realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę;
- wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabawy zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych;
- wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda);
- eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonek;
- gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych na dzwonekach.

Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku. Uczeń:

- wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu, czy zapis przy pomocy notacji muzycznej;

- zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocek rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie;
- korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia. Uczeń:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu;
- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej;
- akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych. Uczeń:

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty;
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg;
- rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze;
- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe:
 - ✓ skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie;
 - ✓ czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu;
 - ✓ wspina się;
 - ✓ mocowanie w pozycjach niskich i wysokich;
 - ✓ podnoszenie i przenoszenie przyborów;
 - ✓ wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;
 - ✓ wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej;
 - ✓ samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy;
- wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;

- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej;

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych. Uczeń:

- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez;
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;
- wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu;
- układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu;
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów. Uczeń:

- układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności;
- tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;
- rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Uczeń:

- programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera;
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisanie, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi. Uczeń:

- posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;
- kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem;
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych. Uczeń:

- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.

Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa. Uczeń:

- posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
- przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

Wymagania edukacyjne to **oczekiwane przez nauczyciela osiągnięcia ucznia, niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela program nauczania.**

Wymagania edukacyjne są podstawą do ustalenia ocen klasyfikacyjnych dla uczniów podczas klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

W ocenie śródrocznej i rocznej do określonych wymagań edukacyjnych stosuje się następujące sformułowania i określenia odnoszące się do osiągnięć ucznia:

- uczeń zawsze samodzielnie; samodzielnie, najczęściej samodzielnie, zwykle samodzielnie;
- z uwagą, aktywnie dokładnie, starannie, bezbłędnie, wspaniale, biele, z talentem, twórczo, właściwie, poprawnie, raczej poprawnie, zazwyczaj poprawnie, nie zawsze poprawnie;
- stara się, raczej stara się, zazwyczaj stara się
- po naprowadzeniu, z niewielką pomocą, ze znaczna pomocą, z trudem, ma problemy
- przestrzega, raczej przestrzega, nie zawsze przestrzega (respektuje)

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu **monitorowanie** pracy ucznia oraz **przekazywanie** uczniowi informacji o jego **osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się**, poprzez wskazanie, co **uczeń robi dobrze**, co i jak wymaga poprawy oraz jak **powinien dalej się uczyć**.